

Upravni sud u Rijeci

UDK 347.998.85(497.5 Rijeka)(094.8)

AKTIVNA LEGITIMACIJA U UPRAVNOM SPORU ZBOG UDALJENJA IZ SLUŽBE

Čl. 3/1. t. 1., čl. 17/3. i 4. Zakona o upravnim sporovima, NN 20/10, 143/12

Policijska uprava, koja je donijela rješenje o udaljenju iz službe državnog službenika, nije aktivno legitimirana za pokretanje upravnog spora protiv odluke drugostupanjskog upravnog tijela (Službeničkog suda) u toj pravnoj stvari.

Iz obrazloženja:

»Osporavano rješenje tuženika drugostupanjsko je rješenje u upravnom postupku u pravnoj stvari udaljenja državne službenice iz službe, u kojem postupku je tužitelj imao položaj prvostupanjskog tijela. Tužitelj je u prvom stupnju odlučivao provodeći ovlasti koje ima kao javnopravno tijelo, a ne u zaštiti svojih prava, ni pravnih interesa.

Nadalje, imajući u vidu odredbe čl. 3. i čl. 4. Zakona o sustavu državne uprave (NN 150/11, 12/13), tužitelj ima status područne jedinice središnjeg tijela državne uprave (Ministarstva unutarnjih poslova). Kao takav, tužitelj nije nositelj prava ni pravnih interesa u smislu čl. 3/1. t. 1. Zakona o upravnim sporovima (ZUS), tj. ne može biti stranka u upravnom sporu vezanom za predmetnu upravnu stvar.

Konačno, uzevši u obzir da predmetna upravna stvar ne razumijeva donošenje zajedničke odluke više javnopravnih tijela, tužitelj nije ni javnopravno tijelo iz čl. 17/3. ZUS-a, niti je posebnim zakonom propisana aktivna legitimacija tužitelja za pokretanje upravnog spora u pravnoj stvari udaljenja iz službe.

Odredbom čl. 30/2. ZUS-a propisano je da će sud odbaciti tužbu jer ne postoje pretpostavke za vođenje upravnog spora ako utvrdi da se pojedinačnom odlukom ne dira u pravo ili pravni interes tužitelja.

Kako tužitelj nije aktivno legitimiran za pokretanje upravnog spora u ovoj stvari, trebalo je tužbu odbaciti, pa je odlučeno kao u izreci ovog rješenja.«

Rješenje br., 2 UsI-46/14-2 od 23. siječnja 2014.

*Damir Juras**

* Dr. sc. Damir Juras, policijski savjetnik, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Split (civil servant-adviser, Ministry of Internal Affairs of the Republic of Croatia, Split, e-mail: djuras@mup.hr)

NAMJENA ZEMLJIŠTA MJERODAVNA U PREDMETIMA IZVLAŠTENJA, VREMENSKA DIMENZIJA PRIMJENE MATERIJALNOG PROPISA I OVLAŠTI ŽALBENOG TIJELA

Čl. 115.–117. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09, čl. 2/1. t. 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, NN 76/07

Presudom od 29. kolovoza 2013. Upravni sud u Rijeci poništio je rješenje Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, Uprave za građansko, trgovačko i upravno pravo od 24. lipnja 2009., te je predmet vraćen tuženiku na ponovni postupak.

Rješenjem Ureda državne uprave u K. županiji od 20. lipnja 2007. prihvaćen je prijedlog A. d.d. Z., ovdje tužitelja, za izvlaštenje k.č.br. 17807/10, k.o. D., u vlasništvu M. G., a u posjedu S. G., ovdje zainteresirane osobe, i M. B.

Protiv navedenog rješenja S. G. i M. B. izjavili su žalbu povodom koje je tuženik rješenjem od 24. lipnja 2009. poništio pobijano rješenje zato što je prvostupanjsko tijelo odredilo naknadu za izvlaštenje prema vrijednosti poljoprivrednog zemljišta, dok je primjenom odredbe čl. 2/1. t. 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji tuženik utvrdio da je predmetna nekretнина građevinsko zemljište.

Tužitelj je podnio tužbu kojom osporava zakonitost navedenog drugostupajnskog rješenja. Tužitelj navodi da je tuženik pogrešno utvrdio da je sporna nekretнина građevinsko zemljište primijenivši odredbu Zakona o prostornom uređenju i gradnji koji u vrijeme donošenja prvostupajnskog rješenja još nije stupio na snagu. Nadalje navodi da je uvjerenjem Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinskopravne poslove Odsjeka za prostorno uređenje i zaštitu okoliša od 11. svibnja 2007. potvrđeno da se predmetno zemljište nalazi izvan granica građevinskog područja. Dodaje da je tuženik pogrešno utvrdio i da je predmetno zemljište namijenjeno eksploataciji gipsa, jer je lokacijskom dozvolom Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 23. siječnja 2006. predviđena izgradnja građevine za opskrbu gorivom i pružanje ugostiteljskih usluga, pod nazivom *prateći uslužni objekt D.* (PUO D.).

Među strankama ovoga spora u prvom je redu sporno je li zemljište koje je predmetom izvlaštenja trebalo pri određivanju naknade tretirati kao građevinsko ili kao zemljište izvan građevinskog područja te je li pogrešno utvrđenje da je zemljište namijenjeno za eksploataciju gipsa utjecalo na zakonitost rješenja.

Postupanje i ovlasti drugostupanjskog tijela u povodu žalbe propisani su čl. 115.–121. Zakona o općem upravnom postupku. Čl. 115/1. propisuje da drugostupanjsko tijelo ispituje zakonitost pobijanog rješenja, a čl. 117/1. propisuje pod kojim će se pretpostavkama poništiti rješenje. U dijelu čl. 117/1. koji se odnosi na primjenu pravnih propisa, drugostupanjsko tijelo ispituje zakonitost pobijanog rješenja tako što ispituje je li prvostupanjsko tijelo pravilno primijenilo propise na kojima temelji svoju odluku. Stoga rješenje ne može biti nezakonito, niti se rješenje može poništiti, zbog toga što prvostupanjsko tijelo nije primijenilo propis koji u vrijeme donošenja rješenja još nije stupio na snagu, a također takav propis ne može primijeniti ni drugostupanjsko tijelo odlučujući o žalbi.

Zakonom o izvlaštenju (NN 9/94, 35/94, 112/00, 114/01, 79/06) propisano je da se naknada za izvlaštenu nekretninu određuje, u pravilu, davanjem na ime naknade druge odgovarajuće nekretnine koja odgovara visini tržišne vrijednosti nekretnine koja se izvlašćuje, u istoj općini ili gradu kojom se vlasniku nekretnine koja se izvlašćuje omogućuju isti uvjeti korištenja kakve je imao koristeći se tom nekretninom. Ima li se u vidu citirana odredba, prema mišljenju Suda, svrha je određivanja naknade za izvlaštenje da se vlasniku izvlaštene nekretnine osigura jednaka materijalna situacija u kojoj je bio prije nego što mu je nekretnina izvlaštena. Stoga se vlasniku treba odrediti naknada za izvlaštenje kojom može u vlasništvo steći nekretninu kojom bi se mogao koristiti na isti način kao i izvlaštenom nekretninom, odnosno treba mu omogućiti da ima iste uvjete korištenja kakve je imao do izvlaštenja.

Slijedom svega navedenog, na temelju čl. 58/1. Zakona o upravnim sporovima (NN 20/10, 143/12) tužbeni zahtjev valjalo je usvojiti i predmet vratiti tuženiku na ponovno odlučivanje.

Iako je osporeno rješenje nezakonito već slijedom navedenog, pa sporna činjenica da je u osporenom rješenju pogrešno navedeno da je predmetno zemljište namijenjeno za eksploataciju gipsa nije odlučna za rješenje stvari, upozorava se da i ona osporeno rješenje čini nezakonitim, jer je u obrazloženju tuženik prvostupanjskom tijelu naložio da pri utvrđivanju visine naknade uzme u obzir da je predmetno zemljište namijenjeno eksploataciji gipsa.

Presuda od 29. kolovoza 2013.

BITNO ZADIRANJE U PRAVOMOĆNI UPRAVNI AKT, POZIVOM NA INSTITUT ISPRAVKA RJEŠENJA, NA PRIMJERU PREDMETA NOVČANE NAKNADNE ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09

Upravni sud u Rijeci presudom od 7. kolovoza 2013. poništio je rješenje Ministarstva rada i mirovinskog sustava od 12. studenoga 2012. te je predmet vraćen na ponovni postupak tuženiku, koji je o žalbi tužiteljice dužan odlučiti u roku od 30 dana od dostave ove presude.

Rješenjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područne službe u R., od 9. svibnja 2007., utvrđeno je da tužiteljica, kao nezaposlena osoba, ima pravo na novčanu naknadu u trajanju od 1.466 dana, počevši od 1. svibnja 2007. do zaključno 4. siječnja 2012., ako prije isteka roka ne nastupi neki od zakonom utvrđenih razloga za obustavu isplate ili prestanka prava na novčanu naknadu (t. 1. izreke rješenja) te je utvrđeno da novčana naknada iznosi 1.000,00 kuna mjesečno (t. 2.) i da žalba ne odgađa izvršenje rješenja (t. 3.).

Zaključkom navedenog tijela od 3. svibnja 2012. ispravljena je pogreška u t. 1. izreke rješenja od 9. svibnja 2007. tako da u 8. ulomku 2. stranice umjesto teksta »u trajanju od 1.466 dana počevši od 1. 5. 2007. do zaključno 4. 1. 2012, ukoliko prije isteka roka ne nastupi neki od zakonom utvrđenih razloga za obustavu isplate ili prestanak prava na novčanu naknadu«, treba stajati »u trajanju od 390 dana počevši od 1. 5. 2007. do zaključno 28. 7. 2008, ukoliko prije isteka roka ne nastupi neki od zakonom utvrđenih razloga za obustavu isplate ili prestanak prava na novčanu naknadu«. Prvostupanjsko tijelo svoju je odluku obrazložilo, tako da je ovlaštena službena osoba naknadno utvrdila da je u izreci rješenja od 9. svibnja 2007. pogrešno upisana duljina trajanja novčane naknade, pa su po službenoj dužnosti pokrenute radnje radi ispravka tog rješenja.

Tuženik je rješenjem od 12. studenoga 2012. odbio žalbu tužiteljice protiv prvostupanjskog zaključka od 3. svibnja 2012., utvrdivši pritom da je prvostupanjsko tijelo pogrešno donijelo zaključak o ispravku rješenja, umjesto da je o ispravku donijelo rješenje, ali da nije riječ o nedostatku koji bi mogao utjecati na drukčije rješavanje upravne stvari.

Prema službenim podacima Zavoda, prilikom rješavanja navedenog zahtjeva tužiteljice, ovlaštena službena osoba utvrdila je da je u izreci rješenja o pravu na novčanu naknadu pogrešno upisano trajanje prava na novčanu

naknadu pa su po službenoj dužnosti pokrenute radnje radi ispravka navedene pogreške.

Tužiteljica osporava zakonitost tuženikove odluke i tvrdi da u ovom slučaju nije riječ o ispravljanju pogreške, već o izmjeni činjeničnog stanja, a nastavno i o izmjeni izreke i obrazloženja pravomoćnoga i konačnog rješenja od 9. svibnja 2007., tj. o retroaktivnoj izmjeni pravomoćnoga i konačnog rješenja na štetu stranke, čime se zadire u pravomoćnost i konačnost navedenog rješenja, kao i u stečena zajamčena prava stranke. Dodatno elaborira pravne učinke pravomoćnosti upravnog akta te se poziva i na praksu Ustavnog suda Republike Hrvatske te Europskog suda za ljudska prava. Tužiteljica predlaže da Sud poništi osporeno rješenje tuženika te da naloži tuženiku da tužiteljici nadoknadi troškove spora prema određenju Suda, uvećane za zakonske zatezne kamate od dana presuđenja do namirenja.

Sud je bez održavanja rasprave, na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, ocijenio da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

Pravomoćna odluka javnopravnog tijela kojom je stranka stekla određeno pravo odnosno kojom su stranci određene neke obveze može se poništiti, ukinuti ili izmijeniti samo u slučajevima propisanim zakonom (čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku, NN 47/09, ZUP).

Prema čl. 104/1. ZUP-a, koji je primijenjen u predmetnome upravnom postupku, javnopravno tijelo može rješenjem ispraviti pogreške u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju te ostale očite netočnosti u rješenju koje je donijelo ili u njegovim ovjerenim prijepisima. Odredbom čl. 2. navedenoga članka propisano je da ispravak pogreške proizvodi pravni učinak od dana od kojeg proizvodi pravni učinak rješenje koje se ispravlja.

Odredba čl. 104/1. ZUP-a odnosi se na očite netočnosti tehničke prirode, pa spomenuta odredba ne može biti temelj za sadržajne (supstancijalne) intervencije u doneseno rješenje.

Sud utvrđuje da u ovom slučaju nije riječ o ispravljanju pogreške u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju te ocjenjuje da nije riječ ni o ispravljanju očite netočnosti tehničke prirode, već je riječ o otklanjanju pogrešaka pri utvrđivanju činjeničnog stanja u ranijem upravnom postupku, naknadnom provedbom dokaza (uvidom u radnu knjižicu), ovdje pri utvrđivanju odlučne činjenice trajanja razdoblja koje je tužiteljica provela na radu, kao pravne pretpostavke za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu. Naknadno utvrđivanje pogreške pri utvrđivanju činjeničnog sta-

nja na temelju kojeg je doneseno pravomoćno rješenje ne može biti podloga za primjenu instituta ispravka rješenja, već samo za primjenu izvanrednih pravnih lijekova, kada su za to ispunjene propisane pretpostavke. U tim je okvirima osnovano i tužiteljičino upućivanje na ustavnosudsku praksu te praksu Europskog suda za ljudska prava vezanu za stajalište da rizik pogreške koju napravi državno tijelo ne smije ići na štetu građanina, sadržano u žalbi izjavljenoj protiv prvostupanjskog rješenja te u tužbi u ovome sporu, a na koje se žalbene navode tuženik nije osvrnuo u obrazloženju svoje odluke.

Sukladno prethodnom, Sud je, odlučujući u okvirima tužbenog zahtjeva, poništio osporeno drugostupanjsko rješenje tuženika (čl. 58/1., vezano za čl. 22/3. i čl. 31/1. Zakona o upravnim sporovima, dalje: ZUS), a slijedom toga predmet je bilo potrebno vratiti tuženiku na ponovni postupak.

U ponovnom postupku tuženik će u roku od 30 dana od dostave ove presude o žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv prvostupanjskog zaključka odlučiti sukladno pravnom shvaćanju i primjedbama ovog Suda (čl. 81/2. ZUS-a).

Odluke o troškovima ovog spora, sadržane u točkama III. i IV. izreke ove presude, temelje se na odredbama čl. 79. ZUS-a i čl. 18/1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima, NN 143/12.

Tužba nije odbačena, niti je tužbeni zahtjev odbijen, pa tužiteljica nije pozvana na plaćanje sudskih pristojbi, sukladno čl. 5/1. Zakona o sudskim pristojbama, NN 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11 i 112/12.

Presuda od 7. kolovoza 2013.

PREKID TIJEKA POREZNE ZASTARE, PRAVILA O DOSTAVI, NA PRIMJERU PREDMETA POREZA NA PROMET NEKRETNINA

Čl. 90/1., 2. i 3. Općeg poreznog zakona, NN 127/00, 86/01, 150/02

Upravni sud je presudom poništio rješenje Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalnog sektora za drugostupanjski upravni postupak, od 8. lipnja 2012. te je predmet vratio tuženiku na ponovni postupak. Oспораваним rješenjem tuženika od 8. lipnja 2012. odbijena je žalba tuži-

telja izjavljena protiv prvostupanjskog rješenja Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, Područnog ureda R., Ispostave M. L., od 2. svibnja 2007., kojim je tužitelju utvrđena osnovica poreza na promet nekretnina u iznosu od 180.101,00 kn te je razrezan porez na promet nekretnina u iznosu od 9.005,05 kn.

Tužitelj je podnio tužbu kojom osporava zakonitost rješenja tuženika te navodi da je u predmetnoj upravnoj stvari istekom 2010. nastupila relativna zastara prava na utvrđivanje predmetne porezne obveze s obzirom na to da su od dana donošenja prvostupanjskog poreznog rješenja 2. svibnja 2007. do dana njegove dostave tužitelju 15. kolovoza 2011. protekle više od četiri godine, a porezno tijelo niti jednom svojom radnjom nije prekinulo tijek relativne zastare.

U ovom je upravnom sporu sporno je li nastupila relativna zastara prava na utvrđivanje obveze poreza na promet nekretnina.

Institut porezne zastare reguliran je odredbama Općeg poreznog zakona (NN 127/00, 86/01 i 150/02, OPZ) koji u čl. 90/1. propisuje da pravo poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pokretanje prekršajnog postupka, naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni zastarijeva za tri godine računajući od dana kada je zastara počela teći. U čl. 90/2. propisano je da zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći nakon isteka godine u kojoj je trebalo utvrditi porezne obveze i kamate. Nadalje, odredbom čl. 91/1. OPZ-a propisano je da se tijekom zastare prekida svakom službenom radnjom poreznog tijela usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, koja je dostavljena na znanje poreznom obvezniku. U čl. 91/3. propisano je da nakon poduzetih radnji iz st. 1. zastarni rok počinje ponovo teći. Kako je porezno tijelo poreznu prijavu tužitelja zaprimilo 23. ožujka 2007., u smislu citirane odredbe čl. 90/2. OPZ-a, zastara prava na utvrđivanje predmetne porezne obveze u konkretnom slučaju počela je teći 1. siječnja 2008. Ima li se to u vidu, kao i to da je porezno rješenje od 2. svibnja 2007. tužitelju dostavljeno tek 15. kolovoza 2011., dok unutar tog razdoblja nije poduzeta niti jedna druga službena radnja poreznog tijela usmjerena na utvrđivanje porezne obveze tužitelja kojom bi se prekinuo tijek relativne zastare, slijedi da je u tijeku upravnog postupka s 1. siječnja 2011. nastupila relativna zastara prava na utvrđivanje porezne obveze, što tužitelj pravilno ističe u tužbi.

Stoga je na temelju odredbe čl. 58/1. ZUS-a, odlučujući u granicama tužbenog zahtjeva, Sud poništio osporavano drugostupanjsko rješenje te je predmet vraćen tuženiku na ponovni postupak.

Presuda od 1. listopada 2013.

*Mateja Crnković**

* Mateja Crnković, asistentica na Katedri za upravno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Law, Faculty of Law, University of Zagreb, e-mail: matejacrnkovic@gmail.com)

